

УДК 745/749:7.05:004.9

ПОШУК СТИЛІЗОВАНОГО ЕЛЕМЕНТУ НА ОСНОВІ ПРИРОДНОГО АНАЛОГУ

Гонтова М. Д.¹, студ., Славінська О. О.² доц., Щедрова Т. Г.³, асист.
ННІ «Придніпровська державна академія будівництва та архітектури»

Українського державного університету науки і технологій

24090arc.hontova@365.pdaba.edu.ua, o.o.slavinska@ust.edu.ua,

shchedrova.tetiana@365.pdaba.edu.ua

Постановка проблеми. Сучасний дизайн все більше базується на використанні природних форм як джерела натхнення для створення стилізованих елементів. Природа пропонує багатство органічних форм, які можуть бути адаптовані та трансформовані для графічного, архітектурного та промислового дизайну. Однак процес виявлення та інтерпретації природного аналогу часто залишається інтуїтивним і суб'єктивним, що створює труднощі в систематизації методів стилізації.

Мета дослідження. Метою дослідження є обґрунтування та розробка ефективного підходу до пошуку і трансформації природного аналогу у стилізований елемент, що враховує естетичні, функціональні та композиційні вимоги сучасного дизайну. Дослідження спрямоване на виявлення принципів аналізу природних форм та формалізацію процесу їхньої стилізації для подальшого застосування у проєктній практиці.

Результати дослідження. Стилiзація – це процес перетворення зображення природного об'єкта (аналога), шляхом виявлення найбільш характерних його рис та відкидання непотрібних деталей, у результаті чого створюється узагальнений і спрощений образ класу об'єктів.

У процесі дослідження було проаналізовано роль природних аналогів як джерела візуальної інформації у графічному дизайні. Встановлено, що ефективна стилізація потребує чіткої структури процесу, який включає аналітичний, креативний та композиційний етапи. Розроблено методика, яка охоплює чотири основні стадії стилізації:

1. Вибір природного аналога – здійснюється за принципом наявності виразної форми, ритму, текстури або симетрії. Об'єкт повинен мати потенціал для абстрагування та узагальнення. Для прикладу було обрано листя папороті, мушлю наутилусу та пiр'я птаха.

2. Творче переосмислення форми – на цьому етапі проаналізовано характерні ознаки форми, виявлено домінуючі риси (ритм, напрямок, обрис, внутрішня структура), які несуть основне композиційне та візуальне навантаження. Було проведено серію ескізів, де основні ознаки природних форм узагальнювались без втрати їх ідентифікації.

3. Трансформація та спрощення – здійснювалося поетапне спрощення структури аналога: виключення дрібних деталей, згладжування ліній, геометризація фрагментів. На цьому етапі важливо зберегти візуальний зв'язок із первинною формою, водночас досягти її стилістичної адаптації до потреб графічного середовища.

4. Фінальна геометризація та композиційне уточнення – проведено корекцію пропорцій, формальне вирівнювання елементів, узгодження просторових співвідношень між складовими стилізованої форми. Отримані варіанти перевірялись на гармонійність, контрастність, ритмічність і придатність для подальшої верстки чи брендингу (рис. 1–4).

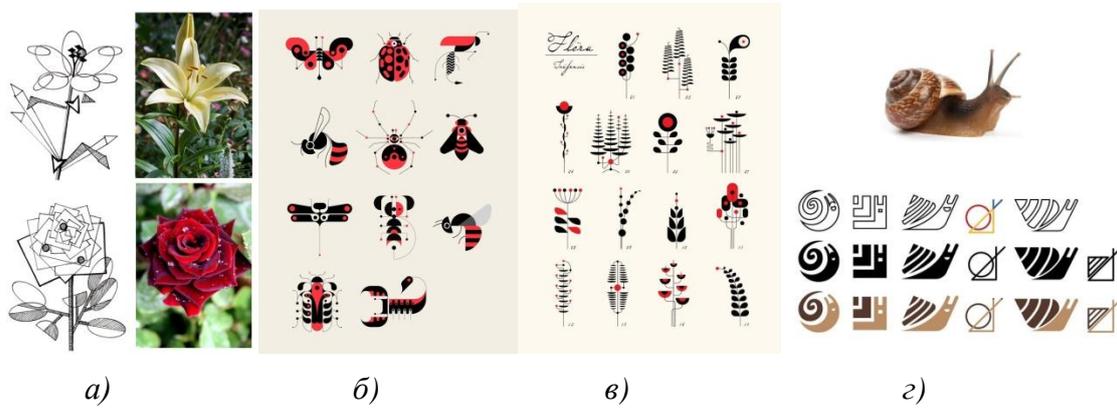

Рис. 1: а – квіти; б – комахи; в – рослини; г – равлик

Візуальні експерименти показали, що така методика дозволяє зберігати природну виразність джерела, водночас створюючи сучасні, адаптовані до дизайнерських задач зображення. Особливу увагу приділено адаптації стилізованих елементів для використання у видавничій справі, зокрема в оформленні обкладинок, заставок, декоративних елементів макетів.

Висновки. Запропонований підхід до стилізації природного аналогу дозволяє систематизувати процес трансформації органічних форм у дизайнерські елементи. Чітка послідовність етапів – від аналізу до геометризації – сприяє створенню виразних, функціональних і композиційно цілісних образів, придатних для використання в сучасному графічному дизайні.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Потрашкова Л. В. Основи композиції та дизайну. Харків : ХНЕУ, 2007.
2. Аронов А. А. Основи формоутворення в дизайні. Київ : Либідь, 2017.
3. Лосєв А. Форма і образ у графічному дизайні. Харків : ХНУМГ, 2019.
4. Коваленко Т. Біоморфні принципи в сучасному дизайні. Львів : Вид-во ЛНТУ, 2021.
5. Гельбарт М. Природа як джерело дизайну. Київ : ArtHuss, 2020.